

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Antal Gábor*

Cím: *A zongoránál a hosszú Solymossy.*

Forrás: *Haladás*

(Hely) *1948 nov 20* (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Helyszám

792.7

"1948"

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfehérvári házi nyomda 1926 — 8891

1948 NOV. 25

HALADÁS

16

KÉT KIS RIPIORT

A zongoránál a hosszú Solymossy...

Ha birtokában is lennének mindazoknak a stílusváltozatoknak, különleges szavaknak és még különlegesebb fogalmaknak, amelyekkel Pest és a sajátos pesti életforma ismerői, — Kuthy Lajostól Molnár Ferencen át egészen Tarján Vilmosig — összehordtak, akkor sem tudnám kellő pontossággal kifejezni mi az, ami az Aranykéz-utcai Pipacs-bárban történt 1948 novemberében. Mert a fogalmak megváltoztak, az értékek átértékelődtek, a Pipacs — valljuk be őszintén — erősen hanyatlott. Hol vannak azok a szép idők, amikor még Coloniálnak hívták ezt a lokálitást és kutyáknak és zsidóknak tilos volt ide a bemenet? Akkoriban nem likőröket kóstoltak és ürmösféléket hőrpölteket ebben a helyiségben, hanem pezsgőt, csakis és kizárólag pezsgőt, amelynek kecses palackjait a Harmadik Birodalom sasos-hákenkrájos címerével látták el a sasos-hákenkrájos vendégek tisztelőtérére. Akkor volt virágjában a belvárosi bár, azóta kopik tartóztathatatlannul, bár a neonfény még a régi, a furcsa freskók és a csőbűnörök sem veszítették el csillogásukat, a közimert hamis-pókeres törzsvendég ugyanolyan elegáns, mint a negyvenes évek elején, sőt a nők, ezek az édes hölgyek, asszonykák, démonok, vámpok, nemzeteskisasszonyok, bájcicák vagy ahogy tetéztek, sem veszítették el csábvarázsuk integritását. A név azonban már a gögös Coloniáltól

szerény Pipacs lett — és más az egész zenés, műtyűrös, sósmandulás, italos kavargás; olyan mintha egy süllyedő hajó letojén járna szamba-táncot az «előkelő társaság».

Csak a zongoránál ülő hosszú férfiú nem vesz tudomást a süllyedésről, egy platonista filozófus fennkölt arckifejezésével mélyed magába, miközben az «Itt a szamba... ez a szamba... hát ne járd egymagadba...» kezdetű számot muzsikálja. Ez az arckifejezés jellemzi őt, Lulut, a hosszú Solymossyt; mindegy neki tangó vagy rumba, angol keringő vagy mexikói szamba. 1944 vagy 1948, ő ezzel az arckifejezéssel zongorázik.

Persze, csak az arckifejezés azonos, a szív azonban — az a bizonyos szív, amelyről annvit, oly sok változatban, könnyben, olajban, ecetben és holdvilághangulatban szoktak dalolni hazánk tappörjéi — a szív a plazatron-ing alatt másképpen dobog most, mint 1944-ben. Ekkor ugyanis a hosszú Solymossy Gestapó-főtisztneknek játszotta az «In der Heimat»-ot és az «Erika»-t, s ekkor az «In der Heimat» és az «Erika» e hasonlíthatatlan interpretátora a pesti bárzongoristák, sőt általában, a bárvilág Kolozsváry-Borcsa Mihálya volt. Ez a szív akkoriban lelkesen dobogott az «Erika» ritmusára szinte, s nem olyan unottan, akadozva, ki-ki hagyva, mint most, amikor a szombafesti jövendelem oroszánrészt mégiscsak az a fogyasztás

teszi, amelyet H. úr eszközölt, e kopaszodó nyer.bőr-szakértő, akinek szakmáját, fajtát és álkítóágos illatát egykoron oly lelkesen szidta fentemlített szív tulajdonosa hasonló szívek társaságában.

Solymossy mester, vagy ahogy hajdanában-danában nevezni szokták, a hosszú Lulu nem boldeg tehát mostanában; kenyeres-sósmandulás pajlását Iványt Zoltán «színművész» urat (az «Ártatlanok»-ból) is a napokban tartóztatták le ném-nemű vegyi anyagokkal egybekötött embercsempészség ügyében. «Szegény Zoltánom!» — gondolja magában Lulu, miközben fennkölt arckifejezéssel pillant a «Beantler Bubi» néven közkedvelt epróermetű dohóra, hogy zengienek a cintányérok, kezdődjön az új szamba-tuss...

Ha megrajzolnánk egész arzenálját annak a kornak, a polgári és erkölcsi rothadás legfőményebb, már-már fluoreszkáló korának, Solymossy hosszú, szemüveges, rikítónyakkendős figurája ép oly szeresen hozzátartozónak, mint az OMGE vagy Molotay István. Szimptoma ő, akire nem lenne érdemes figyelmet fordítani, ha nem lenne oly konok szimptoma, ha nem lennének sokan, akiket

• nyilas téboly idején ezek a Solymossy-félék a világból is kiildűztek volna és most lelkesen tapsolnak neki olyanok társaságában, akik

szívükben talán még ma is nyilasok. Hát igen,

Lulu Gestapó-ember is volt amellett, hogy fox-trottoit játszott, horogkeresztet hordott a gomblyukájában,

s nagyon hívány ember az, aki mindent könnyen felelt és egy «könnyű, kedves estét» tölt az egykori Gestapó-zongorista árnyékában. De ha modern Grál-lovagok ülénének a zongoránál, ha olyan rendes emberek, hogy nem is lehet igaz, akkor minden rendben van? Hát tényleg a belvárosi és nem belvárosi lokál-éjszakákban lehet keresni és feltalálni az üdítő hangulatot, a frissítő, szórakoztató, az életküzdelem továbbvitelét sürgető hangot?

Kérem a pesti polgárt, mielőtt belér pohár ártatlan likörre a szelíd virág című és illatú lekálba, jusson eszébe a tábla, mely egykor a bejáraton függött:

«KUTYÁRNAK ÉS ZSIDÓKNAK TILOS A BEMENET.»

És jusson az eszébe, hogy a tábla mögött akkor ugyanaz a Solymossy ül a zongoránál az «Erika»-t játszva, aki most filozófikus arckifejezéssel zongorázza: «Itt a szamba, ez a szamba, hát ne járd egymagadba...»

Nekem az is eszembe jut: mért engedélyezték Solymossy mesternek, hogy ma ugyanazon a zongorán pötyögtesse a szambát, melyen 1944-ben az In der Heimatot játszotta?

ANTAL GÁBOR